

Ebelik Bölümü Öğrencilerinin Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ile Yapay Zekâya Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

Determining The Relationship Between the Individual Innovation Levels of Midwifery Students and Their Attitudes Towards Artificial Intelligence

Songül KEKİL¹, Şule GÖKYILDIZ SÜRÜCÜ², Ebru GÖZÜYEŞİL³, Burcu AVCIBAY VURGEÇ⁴

¹Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Gaziantep
• kekilsongul@gmail.com • ORCID > 0000-0003-1713-7540

²Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Adana
• gokyildizsule@gmail.com • ORCID > 0000-0002-0088-4219

³Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Adana
• ebrugozuyesil75@gmail.com • ORCID > 0000-0002-9193-2182

⁴Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Adana
• burcuavcibay@hotmail.com • ORCID > 0000-0003-2467-5101

Makale Bilgisi/Article Information

Makale Türü/Article Types: Araştırma Makalesi/Research Article

Geliş Tarihi/Received: 05 Haziran/June 2026

Kabul Tarihi/Accepted: 26 Haziran/June 2026

Yıl/Year: 2026 | **Cilt – Volume:** 11 | **Sayı – Issue:** 1 | **Sayfa/Pages:** 1-13

Atıf/Cite as: Kekil, S., Gökyıldız Sürücü, Ş., Gözüyeşil, E., Avcıbay Vurgeç, B. "Ebelik Bölümü Öğrencilerinin Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ile Yapay Zekâya Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi"
Samsun Sağlık Bilimleri Dergisi 11(1), Haziran 2026: 1-13.

Sorumlu Yazar/Corresponding Author: Songül KEKİL

EBELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL YENİLİKÇİLİK DÜZEYLERİ İLE YAPAY ZEKÂYA YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ

ÖZ

Amaç: Bu çalışma, ebelik bölümü öğrencilerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri ile yapay zekâya yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipte olan araştırma, bir devlet üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümünde öğrenim gören öğrenciler ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya 250 gönüllü öğrenci katılmış olup bu oran toplam öğrencilerin %62'sini oluşturmaktadır. Veriler, kişisel bilgi formu, Yapay Zekâya Yönelik Genel Tutum Ölçeği ve Bireysel Yenilikçilik Ölçeği ile toplanmıştır. Elde edilen veriler SPSS (Statistical Package of Social Science) 22.0 programı kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin bireysel yenilikçilik kategorilerine göre yapay zekâya yönelik pozitif tutumları arasında anlamlı fark bulunmuştur ($p<0.001$). Çoklu karşılaştırma analizinde, yenilikçi ve öncü özellikte olan öğrencilerin, kuşkucu özellikte olan öğrencilere göre daha olumlu tutumlara sahip olduğu belirlenmiştir. Negatif tutumlar açısından da anlamlı fark saptanmıştır ($p=0.004$). Gelenekçi öğrencilerin yenilikçi öğrencilere göre; kuşkucu ve sorgulayıcı öğrencilerin ise yenilikçi ve öncü öğrencilere göre daha fazla negatif tutuma sahip olduğu görülmüştür.

Sonuçlar ve Öneriler: Araştırma sonucunda öğrencilerin yarıdan fazlasının bireysel yenilikçilik özelliklerinin sorgulayıcı kategoride olduğu ve yapay zekâya yönelik pozitif tutumlarının olduğu görülmüştür. Ebelik öğrencilerinin yenilikçi bakış açıları ve yapay zekâya yönelik bilgi düzeylerinin artırılması için müfredatta bu konulara yer verilmesi ve tartışma ortamlarının oluşturulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ebelik; Öğrenciler; Yapay Zekâ; Yenilikçilik.

DETERMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN THE INDIVIDUAL INNOVATION LEVELS OF MIDWIFERY STUDENTS AND THEIR ATTITUDES TOWARDS ARTIFICIAL INTELLIGENCE

ABSTRACT

Aim: *This study was conducted to determine the relationship between the individual innovativeness levels of midwifery students and their attitudes towards artificial intelligence.*

Method: *This descriptive and cross-sectional study was conducted with students studying in the Midwifery Department of the Faculty of Health Sciences at a state university. 250 volunteer students participated in the study, which constitutes 62% of the total student body. Data were collected using a personal information form, the General Attitude Towards Artificial Intelligence Scale, and the Individual Innovativeness Scale. The obtained data were evaluated using SPSS (Statistical Package of Social Science) 22.0 program.*

Results: *A significant difference was found between the positive attitudes of students towards artificial intelligence according to their individual innovativeness categories ($p < 0.001$). In the multiple comparison analysis, it was determined that students with innovative and pioneering characteristics had more positive attitudes than students with skeptical characteristics. A significant difference was also found in terms of negative attitudes ($p = 0.004$). It was observed that traditional students had more negative attitudes than innovative students; skeptical and inquisitive students had more negative attitudes than innovative and pioneering students.*

Conclusion and Recommendations: *The research results showed that more than half of the students' individual innovative characteristics were in the inquisitive category and that they had positive attitudes towards artificial intelligence. It is recommended that these topics be included in the curriculum and discussion forums be created to increase midwifery students' innovative perspectives and knowledge levels regarding artificial intelligence.*

Keywords: Midwifery; Students; Artificial Intelligence; Innovation.

GİRİŞ

Günümüzde bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler, eğitim ve sağlık başta olmak üzere birçok alanda köklü dönüşümlere yol açmaktadır. Bu dönüşümün merkezinde ise yapay zekâ teknolojileri yer almaktadır (Bergdahl vd., 2023; Poalelungi vd., 2023). İnsan benzeri karar verme, sıradan işleri otomatikleştirme, öğrenme ve problem çözme yetenekleriyle öne çıkan yapay zekâ, özellikle sağlık sektöründe geniş bir uygulama alanı bulmuştur (Oyekunle vd., 2024). Bu gelişmeler, sağlık çalışanları ile sağlık alanında eğitim gören öğrencilerin tutumlarını, yaklaşımlarını ve mesleki uygulamalara bakışlarını doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle, mesleki uyumun sağlanması ve teknolojik adaptasyon sürecinin başarılı bir şekilde yürütülmesi kritik önem taşımaktadır (Khakpaki, 2025; Kranz & Abele, 2024). Anne ve bebek sağlığını koruma ve geliştirme amacı güden sağlık disiplinleri arasında yer alan ebeler, mesleğin gereklilikleri açısından büyük önem arz etmektedir. Ebeleri, yapay zekânın sağlık hizmetlerinde önemli bir rol oynayacağı yeni bir geleceğe hazırlamak için eğitim gereksinimlerinin uyarlanması gerekmektedir (Kranz & Abele, 2024).

Yenilik, yeni ve değerli bir düşüncenin ya da bilginin doğru zamanda ve yerde somutlaştırılmasıdır. Bu süreç, ortaya çıkan ürün veya bilginin topluma fayda sağlamasını amaçlar. İnovasyon kelimesi ise Latince “innovare” kökünden gelir. Anlamı; yeni ve farklı bir fikir ya da ürün üretmektir (Ertuğ & Kaya, 2017). Bireysel inovasyon, inovasyona karşı girişimci olmak, yeni fikirleri kabul etmek ve bunlardan faydalanmak anlamına gelir. Kısaca, bireylerin inovasyona olumlu bir tutum sergilemesi ve bu tutumu davranışlarına yansıtarak aktif biçimde kullanması olarak tanımlanabilir (Sunay vd., 2021; Polat, 2025). Lisans programları, öğrencilerin yenilik üretme becerilerini geliştirmelidir. Bu beceriler hem kişisel gelişim hem de toplumsal katkı açısından önemlidir. Yenilikçi davranış; yaratıcı düşünme, problem çözme ve değişime uyum sağlama gibi yetkinlikleri içerir. Bu beceriler, kariyer başarısı için gereklidir. Aynı zamanda, hızlı teknolojik ve sosyal değişimlere ayak uydurmayı kolaylaştırır (Saroyan, 2022). Gelecekteki kariyer taleplerini karşılamak ve toplumsal zorluklara etkin çözümler sunabilmek adına, öğrencilerin mevcut ortalama performans seviyelerinin ötesine geçerek, yenilikçi davranışlar sergilemeye ve bu alanlarda daha güçlü yetenekler geliştirmeye ihtiyaç vardır (Kwon & Kim, 2020). Bu ihtiyaç ebeler, öğrencileri açısından da büyük öneme sahiptir.

Ebeler, öğrencilerinin, hızla değişen ve teknolojik olarak gelişen sağlık hizmetlerine uyum sağlayabilmeleri için 21. yüzyıl becerileriyle donatılması gereklidir. Bu beceriler; yenilikçilik, eleştirel düşünme, girişimcilik, liderlik ve bilgi üretimi gibi alanları kapsamaktadır (Atasoy vd., 2023). Yapay zekâ alanında önemli gelişmeler kaydedilmiş olmasına rağmen, geleceğin sağlık profesyonelleri olarak yetişmekte olan ebeler, öğrencilerinin yenilikçilik düzeyleri ve yapay zekâyı yönelik

tutumlarıyla ilgili bilgi sınırlı düzeydedir. Yenilikçilik ile yapay zekâya yönelik tutum arasında kuramsal bir ilişki bulunmaktadır. Bireysel yenilikçilik düzeyi yüksek olan bireylerin, yeni teknolojilere daha açık olmaları ve değişimi benimsemeye daha istekli davranmaları beklenmektedir. Bu durum, ebelik öğrencilerinin yapay zekâya yönelik daha olumlu tutumlar geliştirmesine ve bu teknolojiyi hem öğrenme süreçlerine hem de klinik uygulamalara entegre etmelerine katkı sağlayabilir. Dolayısıyla yenilikçiliğin ve teknolojiye açıklığın, yapay zekânın ebelik eğitime ve mesleki uygulamalara entegrasyonunu kolaylaştıracağı söylenebilir. Ayrıca, ebelik öğrencilerinin sağlık alanındaki yenilikleri takip edebilmeleri ve bu yenilikleri gelecekte hasta bakımına entegre edebilmeleri için bireysel yenilikçilik özelliklerine sahip olmaları gerekmektedir (Atasoy vd., 2023). Türkiye’de ebelik öğrencilerinin yapay zekâ tutumlarını bireysel yenilikçilik açısından inceleyen çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışma ile ebelik bölümü öğrencilerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri ile yapay zekaya yönelik tutumları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda araştırma soruları şunlardır:

1. Öğrencilerin yenilikçilik düzeyleri hangi kategoridedir?
2. Öğrencilerin yapay zekâya yönelik tutumları nasıldır?
3. Öğrencilerin yenilikçilik kategorilerine göre yapay zekâya yönelik tutumları farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Araştırmanın Tipi

Bu araştırma, ebelik bölümü öğrencilerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri ile yapay zekâya yönelik tutumları arasındaki ilişkinin belirlenmesi ve yapay zekâya yönelik tutumların bireysel yenilikçilik kategorilerine göre farklılık gösterip göstermediğinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilen tanımlayıcı ve kesitsel tipte bir araştırmadır.

Araştırma Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü’nde 2024-2025 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören ebelik lisans öğrencileri oluşturmuştur (N=402). Çalışma 21.04.2025-23.05.2025 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmada herhangi bir örneklem büyüklüğü hesaplaması yapılmadan evrenin tamamına ulaşılması hedeflenmiştir. Araştırmaya; ilgili dönemde aktif olarak kayıtlı olan, araştırmaya gönüllü katılmayı kabul eden ve veri toplama formlarını eksiksiz dolduran öğrenciler dahil edilmiştir. Araştırmaya katılmayı kabul etmeyen, veri toplama sürecinde ulaşılamayan veya veri toplama

araçlarını eksik dolduran öğrenciler çalışma dışında bırakılmıştır. Araştırmaya toplam 250 ebek öğrencisi katılmış olup katılım oranı %62'dir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veriler yüz yüze görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Veri toplama öncesinde öğrencilere araştırmanın amacı hakkında bilgi verilmiş ve araştırmaya katılımın gönüllülük esasına dayandığı açıklanmıştır. Araştırmaya katılmayı kabul eden öğrencilerden bilgilendirilmiş onam alınmıştır. Anket formları öğrenciler tarafından doldurulmuş ve kapalı zarflar içerisinde toplanmıştır. Veri toplama sürecinde öğrencilerin yanıtlarını özgürce ifade edebilmelerine özen gösterilmiş, katılım ya da katılmama durumlarının akademik süreçlerini etkilemeyeceği belirtilmiştir. Veriler toplanırken Kişisel Bilgi Formu, Bireysel Yenilikçilik Ölçeği (BYÖ) ve Yapay Zekâya Yönelik Genel Tutum Ölçeği (YZYGTÖ) kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmacılar tarafından geliştirilen; katılımcıların sosyo-demografik özelliklerini değerlendirmeye yönelik 6 sorudan oluşan literatüre dayalı görüşme formudur (Ertuğ & Kaya, 2017; Ergin & Yücel, 2022).

Bireysel Yenilikçilik Ölçeği: Hurt, Joseph ve Cook (Hurt vd., 1977) tarafından bireylerin yenilikçilik düzeyini değerlendirmek amacıyla geliştirilen bireysel yenilikçilik ölçeği Kılıçer ve Odabaşı (2010) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Orijinal ölçeğin ve Türkçeye uyarlanmış ölçeğin Cronbach alfa katsayısı sırasıyla 0,89 ve 0,82'dir. Ölçekte toplam 20 ifade bulunmaktadır. İfadeler bireysel yenilikle ilgili olarak geliştirme sürecinde “Kesinlikle Katılmıyorum” ile “Kesinlikle Katılıyorum” arasında 5'li likert tipte puanlanmaktadır. Ölçekte yer alan 20 maddeden 12'si olumlu (1-3., 5, 8, 9, 11, 12, 14, 16, 18, 19. maddeler), 8'i ise olumsuz (4, 6, 7, 10, 13, 15, 17 ve 20. maddeler) ifadelerden oluşmaktadır. Yenilikçilik puanı, olumlu maddelerden elde edilen toplam puandan olumsuz maddelerden elde edilen toplam puanın çıkarılması ve bu sonuca 42 eklenmesi ile hesaplanmaktadır. Ölçek puanları en düşük 14 ve en yüksek 94 arasında değişmektedir. Elde edilen puanlar doğrultusunda bireyler farklı yenilikçilik düzeylerine göre sınıflandırılmaktadır. Buna göre, 80 puanın üzerinde olan bireyler “Yenilikçi”, 69–80 arası “Öncü”, 57–68 arası “Sorgulayıcı”, 46–56 arası “Kuşkucu” ve 46'nın altında olanlar “Gelenekçi” olarak değerlendirilir. Ayrıca, yenilikçilik düzeyinin değerlendirilmesinde, 68 puanın üzerindeki bireyler yüksek düzeyde yenilikçi, 64 puanın altındaki bireyler ise düşük düzeyde yenilikçi olarak kabul edilmektedir (Kılıçer & Odabaşı, 2010). Bu çalışmada ölçeğin Cronbach alfa değeri 0,75'tir.

Yapay Zekâya Yönelik Genel Tutum Ölçeği: Ölçek, Schepman ve Rodway (2020) tarafından bireylerin yapay zekâya yönelik genel tutumlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiştir (Schepman & Rodway, 2020). Ölçek Kaya ve ark tarafından Türkçeye uyarlanmıştır (Kaya vd., 2022). Maddeler beşli likert tipi ile (1 kesinlikle

katılmıyorum 5 kesinlikle katılıyorum) puanlanmıştır. Alt Boyut Bazlı Puanlama ve Yorumlama; ölçek tek bir toplam puan yerine, iki zıt kutbu ayrı ayrı ölçer. Genel tutum yorumlanırken bu iki alt boyut puanı birlikte değerlendirilmelidir: Pozitif Tutum Alt Boyutu (1 - 12. maddeler) Puan Aralığı: En düşük 12, en yüksek 60 puandır. Alınan puan yükseldikçe, bireyin yapay zekaya yönelik iyimserliği, heyecanı, kabul düzeyi ve teknolojiyi hayatına entegre etme isteği artar. Birey yapay zekâyı ekonomik ve pratik bir fırsat olarak görür. Negatif Tutum Alt Boyutu (13 - 20. maddeler) Puan Aralığı: En düşük 8, en yüksek 40 puandır. Alınan puan yükseldikçe, bireyin yapay zekâyı karşı duyduğu korku, yapay zekânın gelecekte işleri ele geçireceği endişesi ve genel güvensizlik hissi artar. (Not: Geçerlilik ve güvenilirlik analizlerine göre orijinal formdaki 20. madde genellikle puanlamadan çıkarılarak analiz edilir). Ölçek, pozitif tutum için 0,88 ve negatif tutum için 0,83 ile iyi bir iç tutarlılık güvenilirliğine sahiptir (Kaya vd., 2022). Bu çalışmada ölçeğin Cronbach alfa değeri pozitif tutum için 0,88 ve negatif tutum için 0,82'dir.

Verilerin Analizi

Veriler IBM SPSS Statistics Version 22.0 (IBM, Armonk, NY) ve RStudio ortamı (Posit Team, 2025) kullanılarak analiz edilmiştir. Tanımlayıcı istatistikler sayı, yüzde, ortanca ve çeyrekler arası aralık (IQR) olarak sunulmuştur. Gruplar arası katılımcı sayısındaki aşırı dengesizlik nedeniyle puan karşılaştırmalarında Kruskal-Wallis H testi için Monte Carlo simülasyonu ile kesin p değerleri hesaplanmıştır. Kruskal-Wallis testi anlamlı bulunduğunda gruplar arasındaki ikili farkları belirlemek için Dunn testi uygulanmıştır. Çoklu karşılaştırmalardan kaynaklanan hata olasılığını kontrol etmek amacıyla p değerleri Benjamini-Hochberg (False Discovery Rate; FDR) yöntemi ile düzeltilmiştir. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir. Eksik veri içeren formlar çalışma dışında bırakıldığından analizler eksiksiz veri üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Etik Kurul ve Etik Beyan

Araştırmanın yürütülebilmesi için Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma Etik Kurulu'ndan (Karar No: 18.04.2025/59) etik onay izni alınmıştır. Araştırma öncesinde katılımcılara çalışmanın amacı ve kapsamı hakkında bilgi verilmiş, araştırmaya katılımın gönüllülük esasına dayandığı açıklanmış ve araştırmaya katılan bireylere araştırmanın amacı açıklanarak Bilgilendirilmiş Onam Formu ile sözlü ve yazılı onamları alınmıştır. Katılımcıların kimlik bilgileri gizli tutulmuş, elde edilen veriler yalnızca bilimsel amaçlarla kullanılmıştır.

BULGULAR

Katılımcıların yaş ortalaması 20.61 ± 1.48 yıldır. Öğrencilerin %34.4'ü ($n=86$) 1. sınıf, %28.8'i ($n=72$) 2. sınıf, %26.4'ü ($n=66$) 3. sınıf ve %10.4'ü ($n=26$) 4. sınıftır. Tablo 1'de öğrencilerin yapay zekâ ve yenilikçilik konusunda bilgi sahibi olma durumları ve bilgi kaynakları verilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %95.6'sı ($n=239$) yapay zekâ, %82'si ($n=205$) yenilikçilik konusunda bilgisi olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun bilgi kaynakları sosyal medya-internettir (yapay zekâ %72 ($n=175$), yenilikçilik %62.8 ($n=147$)) (Tablo 1).

Tablo 1. Öğrencilerin yapay zekâ ve yenilikçilik konusunda bilgi sahibi olma durumları ve bilgi kaynakları

Yapay Zekâ Konusunda Bilgi Sahibi Olma Durumu	N	(%)
Evet	239	95.6
Hayır	11	4.4
Bilgi Kaynakları		
Dersler	37	14.8
Sosyal Medya, İnternet	175	70
Kitap, Dergi	11	4.4
Aile-Arkadaş	18	6.4
Yenilikçilik Konusunda Bilgi Sahibi Olma Durumu		
Evet	205	82
Hayır	45	18
Bilgi Kaynakları		
Dersler	48	20
Sosyal Medya, İnternet	147	61.5
Kitap, Dergi	18	7.5
Aile-Arkadaş	26	11

N (%): Frekans ve yüzde değeri

Öğrencilerin bireysel yenilikçilik puanları hesaplanmış ve yenilikçilik kategorilerine ilişkin bulgular değerlendirilmiştir. Öğrencilerin %67.6'sının ($n=169$) sorgulayıcı özellikte olduğu görülmüştür (Tablo 2).

Tablo 2. Öğrencilerin yenilikçilik kategorilerine ilişkin bulgular

Yenilikçilik Kategorileri	N	(%)
Gelenekçi	3	1.2
Yenilikçi	3	1.2
Öncü	36	14.4
Kuşkucu	39	15.6
Sorgulayıcı	169	67.6

N (%): Frekans ve yüzde değeri

Öğrencilerin yapay zekaya yönelik tutum ölçeği pozitif tutum alt boyutu puan ortanca (IQR) 44 (7) ve negatif tutum alt boyutu puan ortanca (IQR) 24 (7.75)'dir.

Grupların bireysel yenilikçilik kategorilerine göre yapay zekaya yönelik pozitif ve negatif tutum puanlarının karşılaştırılması amacıyla, Monte Carlo simülasyonu ile Kruskal-Wallis H Testi yapılmıştır. Gruplar arasındaki ikili farkları belirlemek için Dunn testi uygulanmış ve p-değerleri Benjamini-Hochberg (FDR) yöntemi ile düzeltilmiştir. Pozitif tutum ortancaları açısından gruplar arasında anlamlı bir fark gözlenmiştir (H (4) =18.05, $p<.001$). Post-hoc analizler, yenilikçi ve öncü özellikteki öğrencilerin kuşkucu özellikteki öğrencilere göre anlamlı olarak daha olumlu tutumlar sergilediklerini göstermiştir. Negatif tutum ortalamaları değerlendirildiğinde de gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmuştur (H (4) =14.04, $p=.004$). Post-hoc karşılaştırmalar, kuşkucu ve sorgucu özellikteki öğrencilerin öncü özellikteki öğrencilere kıyasla anlamlı olarak daha yüksek negatif tutum puanlarına sahip olduğunu ortaya koymuştur (Tablo 3).

Tablo 3. Öğrencilerin bireysel yenilikçilik kategorilerine göre yapay zekaya yönelik tutumlarına ilişkin bulgular

	Yenilikçilik Kategorileri					H(4)	P
	Gelenekçi Median (IQR)	Yenilikçi Median (IQR)	Öncü Median (IQR)	Kuşkucu Median (IQR)	Sorgulayıcı Median (IQR)		
Pozitif							
Tutum	37 (13)	54 (6.5)	45.5 (6)	41 (8.5)	44 (8)	18.05	<.001
Negatif	31 (6)	10 (9.5)	21 (6)	25 (5.5)	24 (8)	14.04	.004
Tutum							

Not: **Median:** Ortanca, **IQR:** Çeyrekler Arası Aralık, **H(4):** Kruskal-Wallis H Test İstatistiği (Serbestlik Derecesi), **p:** Anlamlılık Düzeyi (10.000 Monte Carlo tekrarı)

Bireysel yenilik ölçeği ile Yapay Zekaya Yönelik Genel Tutum Ölçeği arasındaki ilişki Spearman korelasyon analizi ile test edilmiştir. BYÖ ile pozitif tutum arasında pozitif yönde zayıf güçte, negatif tutum ile arasında negatif yönde yine zayıf güçte anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir (Tablo 4).

Tablo 4: Bireysel Yenilikçilik Ölçeği ve Yapay Zekaya Yönelik Genel Tutum Ölçeği arasındaki ilişki

		Pozitif	Negatif
BYÖ	r	.245**	-.250**
	p	.000	.000
	n	250	250

Not: Spearman's korelasyon, *p*: Anlamlılık Düzeyi, *n*: örneklem sayısı

TARTIŞMA

Bu araştırma ebelik bölümü öğrencilerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri ile yapay zekâya yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Bu çalışmada, ebelik öğrencilerinin büyük çoğunluğunun sorgulayıcı yenilikçilik kategorisinde yer aldığı ve yapay zekâya yönelik genel olarak pozitif tutum sergilediği belirlenmiştir. Ayrıca bireysel yenilikçilik düzeyi ile yapay zekâya yönelik tutumlar arasında anlamlı ilişkiler saptanmıştır.

Araştırmada öğrencilerin büyük çoğunluğunun sorgulayıcı yenilikçilik kategorisinde yer aldığı belirlenmiştir. Sorgulayıcı bireyler, yeniliklere açık olmakla birlikte değişimi eleştirel bir bakış açısıyla değerlendiren bireyler olarak tanımlanmaktadır (Bhuttah vd., 2024). Ergin ve Yücel (2022) çalışmasında, sağlık alanında öğrenim gören öğrencilerin çoğunluğunun sorgulayıcı kategoride yer aldığı, tamamen yenilikçi olarak tanımlanan bireylerin oranının ise oldukça düşük olduğu belirtilmiştir (Ergin & Yücel, 2022). Atasoy ve ark. (2023), bireysel yenilikçilik eğilimlerinin özellikle sorgulayıcı ve kuşkucu kategoride yoğunlaştığını, yenilikçi kategoride yer alanların sınırlı sayıda olduğunu saptamışlardır (Atasoy vd., 2023). Benzer şekilde, çalışmamızda da öğrencilerin bireysel yenilikçilik puanları incelendiğinde en yüksek oranın sorgulayıcı kategoride olduğu görülmüştür. Araştırmamızın bulguları literatür ile uyumludur. Bu sonuç, öğrencilerin yeniliklere açık olmakla birlikte yeni uygulamaları benimseme sürecinde daha dikkatli bir yaklaşım sergileyebileceklerini düşündürmektedir.

Araştırma bulguları, öğrencilerin büyük çoğunluğunun yapay zekâ ve yenilikçilik konularında bilgi sahibi olduklarını göstermektedir. Ayrıca öğrencilerin her iki konuda da en sık bilgi kaynağı olarak sosyal medya ve interneti kullandıkları

belirlenmiştir. Literatürde üniversite öğrencilerinin teknolojik gelişmelere ilişkin bilgiye çoğunlukla dijital platformlar aracılığıyla ulaştıkları ve sosyal medyanın önemli bir bilgi kaynağı olduğu bildirilmektedir (Handayani & Prahatajaya, 2024). Araştırmamızdan elde edilen bulgular da bu sonuçları desteklemektedir.

Çalışmamızda öğrencilerin yapay zekâya yönelik pozitif tutum puanlarının negatif tutum puanlarından daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu bulgu, üniversite öğrencilerinin yapay zekâya yönelik genel olarak olumlu tutum sergilediğini bildiren çalışmalarla benzerlik göstermektedir (Alzahrani, 2023; Katsantonis & Katsantonis, 2024; Sáez-Velasco vd., 2025). Bununla birlikte öğrencilerin negatif tutum puanlarının da bulunması, yapay zekâya yönelik bazı çekincelerin devam ettiğini düşündürmektedir. Literatürde bu çekincelerin veri gizliliği, etik sorunlar ve akademik dürüstlük gibi konularla ilişkili olabileceği belirtilmektedir (Chan & Hu, 2023; Zhai vd., 2023). Bu nedenle öğrencilerin yapay zekâya yönelik olumlu tutumlarını destekleyecek ve olası kaygılarını azaltacak eğitim içeriklerinin geliştirilmesi önemlidir.

Araştırmamızda öğrencilerin bireysel yenilikçilik kategorilerine göre yapay zekâya yönelik pozitif tutumlarının farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Çoklu karşılaştırma analiz sonuçları, yenilikçi ve öncü özelliklere sahip öğrencilerin kuşkucu özellikteki öğrencilere göre daha olumlu tutum sergilediklerini göstermiştir. Ayrıca bireysel yenilikçilik puanları ile yapay zekâya yönelik pozitif tutum puanları arasında pozitif yönlü, zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Bu bulgu, bireysel yenilikçilik düzeyi ile yapay zekâya yönelik olumlu tutumlar arasında pozitif yönlü bir ilişkinin bulunduğunu düşündürmektedir. Bulgularımız, yenilikçilik eğilimi yüksek bireylerin yeni teknolojilere daha açık olduğunu bildiren çalışmalarla benzerlik göstermektedir (Atasoy vd., 2023; Kılıçer & Odabaşı, 2010; Liu vd., 2024). Bu doğrultuda, bireysel yenilikçilik düzeyinin yapay zekâya yönelik tutumlarla ilişkili bir değişken olduğu söylenebilir.

Araştırmamızda öğrencilerin bireysel yenilikçilik kategorilerine göre yapay zekâya yönelik negatif tutumlarında da anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Çoklu karşılaştırma analizlerinde kuşkucu ve sorgulayıcı öğrencilerin öncü öğrencilere göre daha yüksek negatif tutum puanlarına sahip oldukları belirlenmiştir. Ayrıca bireysel yenilikçilik puanları ile negatif tutum puanları arasında negatif yönlü, zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Literatürde yapay zekâya yönelik olumsuz tutumların etik kaygılar, veri gizliliği ve güven sorunları ile ilişkili olabileceği belirtilmektedir (Chan & Hu, 2023; Pitts vd., 2025). Bulgularımız, bireysel yenilikçilik düzeyi daha yüksek olan öğrencilerin yapay zekâya yönelik daha düşük düzeyde olumsuz tutum sergileyebileceğini düşündürmektedir.

Bu araştırma, yalnızca bir üniversitenin ebelik bölümü öğrencileri ile yürütülmüştür. Bu nedenle elde edilen bulgular tüm ebelik öğrencilerine

genellenemez. Bununla birlikte bu çalışma, ebelik öğrencilerinde bireysel yenilikçilik düzeyi ile yapay zekâya yönelik tutumlar arasındaki ilişkinin ortaya konulmasına katkı sağlamaktadır. Elde edilen bulgular, ebelik öğrencilerinin yapay zekâya yönelik tutumlarının değerlendirilmesinde bireysel yenilikçilik özelliklerinin dikkate alınmasının önemini ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda, ebelik öğrencilerinin yapay zekâ ve yenilikçilik konularında desteklenmesi, gelecekte bu teknolojilerin mesleki uygulamalarda daha etkin kullanılmasına katkı sağlayabilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma sonucunda öğrencilerin yarıdan fazlasının bireysel yenilikçilik özelliklerinin sorgulayıcı kategoride olduğu ve yapay zekâya yönelik pozitif tutumlarının olduğu görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin bireysel yenilikçilik kategorilerine göre yapay zekâya yönelik tutumlarının farklılık gösterdiği görülmüştür. Sonuç olarak, bireysel yenilikçilik düzeyi ebelik öğrencilerinin yapay zekâya yönelik tutumları ile ilişkili önemli bir değişken olarak değerlendirilebilir. Yenilikçi ve öncü özelliklere sahip öğrenciler teknolojik gelişmeleri eğitim süreçlerine daha kolay entegre edebilirken, gelenekçi ve kuşkucu özellikte olan öğrencilerin desteklenmesi ve güven artırıcı eğitim stratejileriyle yönlendirilmesi önem arz etmektedir. Elde edilen bulgular, yapay zekanın ebelik eğitim müfredatına entegre edilmesi, ebelik öğrencilerinin bu teknolojiyi uygulamalı deneyimlerle tanınması, eğitim politikalarında ve müfredat geliştirme süreçlerinde, öğrencilerin bireysel yenilikçilik profillerinin dikkate alınmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır.

SONUÇLARIN ALANDA/UYGULAMADA KULLANIMI

Araştırma sonuçları, ebelik öğrencilerinin yapay zekâya yönelik tutumlarının bireysel yenilikçilik düzeyleri ile ilişkili olduğunu göstermektedir. Bu doğrultuda ebelik müfredatına yapay zekâ ve dijital sağlık teknolojilerine yönelik içeriklerin eklenmesi, öğrencilerin teknolojik gelişmelere uyumunu ve mesleki yeterliliklerini destekleyebilir.

ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Araştırmanın bir üniversitede öğrenim gören ebelik öğrencileri ile yapılması çalışmanın sınırlılığıdır. Bu nedenle elde edilen sonuçlar, ebelik bölümlerinde öğrenim gören tüm öğrencilere genellenemez. Araştırmada örneklem büyüklüğü hesaplaması yapılmamış ve evrenin tamamına ulaşılması hedeflenmiştir. Katılım oranının %62 olması nedeniyle araştırmaya katılmayan öğrencilerin özellikleri bilinmemekte olup, bu durum yanıtlamama yanlılığı açısından bir sınırlılık oluşturabilir. Araştırmanın kesitsel tasarımı nedeniyle değişkenler arasındaki

ilişkiler değerlendirilebilmekle birlikte nedensel çıkarımlar yapılamaz. Ayrıca araştırmaya farklı sınıf düzeylerinden öğrencilerin dahil edilmiş olması bulguların yorumlanmasında dikkate alınmalıdır. Bunun yanı sıra veriler öz bildirim yöntemiyle toplandığından katılımcıların beyanları ile sınırlıdır.

Teşekkür ve Açıklamalar:

Yazarlar bu çalışmaya katılan tüm öğrencilere teşekkür eder.

Çıkar Çatışması:

Araştırmacılar herhangi bir çıkar çatışması belirtmemişlerdir.

Yazar Katkısı:

Fikir: SK (%25), SGS (%35), EG (%20), BAV (%20)

Kavram: SK (%25), SGS (%35), EG (%20), BAV (%20)

Tasarım: SK (%25), SGS (%35), EG (%20), BAV (%20)

Literatür Taraması: SK (%30), SGS (%30), EG (%20), BAV (%20)

Veri Toplanması: SK (%60), SGS (%40)

Veri Analizi/İşlenmesi: SK (%10), SGS (%50), BAV (%40)

Makalenin Yazımı: SK (%30), SGS (%30), EG (%20), BAV (%20)

Eleştirel İnceleme/Danışmanlık: SK (%10), SGS (%40), EG (%25), BAV (%25)

Düzenleme: SK (%25), SGS (%35), EG (%20), BAV (%20)

KAYNAKLAR

- Alzahrani, L. (2023). Analyzing students' attitudes and behavior toward artificial intelligence technologies in higher education. *International Journal of Recent Technology and Engineering*, 11(6), 65-73.
- Atasoy, I., Özdemir, S. Ç., & Evli, M. (2023). Relationship between individual innovativeness and 21st century skills of nursing and midwifery students: A cross-sectional study. *Nurse Education Today*, 126, 105830. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2023.105830>
- Bergdahl, J., Latikka, R., Celuch, M., Savolainen, I., Mantere, E. S., Savela, N., & Oksanen, A. (2023). Self-determination and attitudes toward artificial intelligence: Cross-national and longitudinal perspectives. *Telematics and Informatics*, 82, 102013. <https://doi.org/10.1016/j.tele.2023.102013>
- Bhutta, T. M., Xusheng, Q., Abid, M. N., & Sharma, S. (2024). Enhancing student critical thinking and learning outcomes through innovative pedagogical approaches in higher education: The mediating role of inclusive leadership. *Scientific Reports*, 14(1), 24362. <https://doi.org/10.1038/s41598-024-75429-2>

- Chan, C. K. Y., & Hu, W. (2023). Students' voices on generative AI: Perceptions, benefits, and challenges in higher education. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 20(1), 43. <https://doi.org/10.1186/s41239-023-00411-8>
- Ergin, E., & Yücel, Ş. Ç. (2022). Hemşirelik öğrencilerinin inovatif farkındalıkları ve yenilikçilik düzeyleri. *Izmir Democracy University Health Sciences Journal*, 5(1), 62-71.
- Ertuğ, N., & Kaya, H. (2017). Hemşirelik öğrencilerinin bireysel yenilikçilik profilleri ve yenilikçiliğin önündeki engellerin incelenmesi. *Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 14(3), 192-197. <https://doi.org/10.5222/HEAD.2017.192>
- Handayani, F., & Prahatmaja, N. (2024). The role of social media as a source of academic information for students. *Record and Library Journal*, 10(1), 103-111.
- Hurt, H. T., Joseph, K., & Cook, C. D. (1977). Scales for the measurement of innovativeness. *Human Communication Research*, 4(1), 58-65. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2958.1977.tb00597.x>
- Katsantonis, A., & Katsantonis, I. G. (2024). University students' attitudes toward artificial intelligence: An exploratory study of the cognitive, emotional, and behavioural dimensions of AI attitudes. *Education Sciences*, 14(9), 988. <https://doi.org/10.3390/educsci14090988>
- Kaya, F., Aydın, F., Schepman, A., Rodway, P., Yetişensoy, O., & Demir Kaya, M. (2022). The roles of personality traits, AI anxiety, and demographic factors in attitudes towards artificial intelligence. *International Journal of Human-Computer Interaction*. <https://doi.org/10.1080/10447318.2022.2151730>
- Khakpaki, A. (2025). Advancements in artificial intelligence transforming medical education: a comprehensive overview. *Medical education online*, 30(1), 2542807.
- Kılıçer, K., & Odabaşı, H. F. (2010). Individual innovativeness scale (IS): The study of adaptation to Turkish, validity and reliability. *Hacettepe University Journal of Education*, 38, 150-164.
- Kranz, A., & Abele, H. (2024). The impact of artificial intelligence (AI) on midwifery education: A scoping review. *Healthcare*, 12(11), 1082. <https://doi.org/10.3390/healthcare1211082>
- Kwon, K., & Kim, T. (2020). An integrative literature review of employee engagement and innovative behavior: Revisiting the JD-R model. *Human Resource Management Review*, 30(2), 100704. <https://doi.org/10.1016/j.hrmr.2019.100704>
- Liu, L., Liu, M., Lv, Z., Ma, F. Y., Mao, Y., & Liu, Y. (2024). The mediating and moderating role of nursing information competence between nurses' creative self-efficacy and innovation behavior in a specialized oncology hospital. *BMC Nursing*, 23(1), 698. <https://doi.org/10.1186/s12912-024-02329-4>
- Oyekunle, D. O. T., Okwudili Matthew, U., Preston, D., & Boohene, D. (2024). Trust beyond technology algorithms: A theoretical exploration of consumer trust and behavior in technological consumption and AI projects. *Journal of Computer and Communications*, 12(6), 10-34.
- Pitts, G., Marcus, V., & Motamedi, S. (2025). Student perspectives on the benefits and risks of AI in education. *arXiv*. <https://arxiv.org/abs/2505.02198>
- Poalelungi, D. G., Musat, C. L., Fulga, A., Neagu, M., Neagu, A. I., Piraianu, A. I., & Fulga, I. (2023). Advancing patient care: how artificial intelligence is transforming healthcare. *Journal of personalized medicine*, 13(8), 1214. <https://doi.org/10.3390/jpm13081214>
- Polat, E. (2025). Artificial intelligence literacy, lifelong learning, and fear of innovation: Identification of profiles and relationships. *Education and Information Technologies*, 30(14), 20183-20214. <https://doi.org/10.1007/s10639-025-13328-9>
- Posit team (2025). RStudio: Integrated Development Environment for R. Posit Software, PBC, Boston, MA. URL <http://www.posit.co/>
- Sáez-Velasco, S., Alaguero-Rodríguez, M., Rodríguez-Cano, S., & Delgado-Benito, V. (2025). Students' attitudes towards AI and how they perceive the effectiveness of AI in designing video games. *Sustainability*, 17(7), 3096. <https://doi.org/10.3390/su17073096>
- Saroyan, A. (2022). *Fostering creativity and critical thinking in university teaching and learning: Considerations for academics and their professional learning* (OECD Education Working Papers No. 280). OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/09b1cb3b-en>
- Schepman, A., & Rodway, P. (2020). Initial validation of the general attitudes towards Artificial Intelligence Scale. *Computers in Human Behavior Reports*, 1, 100014. <https://doi.org/10.1016/j.chbr.2020.100014>
- Sunay, Z., Ulutaş, Ü., & Yılmaz, A. N. (2021). Examination of the effect of individual innovation on entrepreneurship and problem solving skills in midwifery students. *Anatolian Journal of Health Research*, 2(1), 1-6.
- Zhai, C., Wibowo, S., & Cowling, M. (2023). An innovative tool for education: An adversarial dialogue system embedded with humor, empathy and culture. In *2023 11th International Conference on Information and Education Technology (ICIET)* (pp. 163-166). IEEE. <https://doi.org/10.1109/ICIET56899.2023.1011260>

